

Uppsala 27 oktober 2018

SVEA HOVRÄTT
Rotel 0115INKOM: 2018-10-31
MÅLNR: T 1912-18
AKTBIL: 28

Yttrande över fråga om återkrav av överförda medel

Uppdraget och faktabakgrunden

Den fråga som jag fått i uppdrag av advokaten Peter Degerfeldt på Landahls Advokatbyrå att uttala mig om är i vilken mån Arosmotet Fastigheter AB (numera SBB Västerås AB, i det följande benämnt Arosmotet) har skyldighet att återföra medel som överförts från MJP Bygg i Västerås i konkurs (i det följande MJP) till Arosmotet. Det föreligger tvist mellan parterna även i andra frågor, men för vad som är av intresse för denna tvist kan omständigheterna i korthet återges på följande sätt:

I en tvist mellan Arosmotet och MJP ogillade tingsrätten MJP:s talan. MJP ålades därför som tappande part att betala Arosmotets rättegångskostnader. Arosmotet krävde efter det att domen fallit, men innan den hunnit vinna laga kraft, MJP på ersättning för rättegångskostnaderna. I samband med att Arosmotet framställde krav mot MJP, påpekades att Arosmotet önskade att säkerhet skulle ställas, för den händelse att domen överklagades. Därefter har MJP överfört medel till Arosmotet motsvarande det belopp som skulle betalas som rättegångskostnader. Överföringen gjordes utan förbehåll och innan tingsrättens dom överklagades. Det föreligger ingen oenighet mellan parterna om det nu beskrivna händelseförloppet, även om parterna inte är ense om den rättsliga betydelsen av de företagna handlingarna.

Detta utlåtande är uppdelat i två delar. I den *första* delen är utgångspunkten att överföringen har utgjort en villkorad betalning av Arosmotets rättegångskostnader. I den *andra* delen är utgångspunkten att överföringen inte kan ses som en betalning, utan att överföringen har lett till att Arosmotet har dem som redovisningsmedel för MJP. Som kommer att framgå blir resultatet i båda fallen enligt min mening att Arosmotet för närvarande inte har någon skyldighet att återföra det överförda beloppet på de grunder som anförts av motpartens ombud och att heller inte de skäl som anføres i tingsrättens domskäl kan grunda en sådan skyldighet.

1) Överföringen har utgjort en villkorad betalning

Skälen till att MJP överfört medel till Arosmotet är inte helt tydliga. Det ligger dock på grund av omständigheterna kring överföringen nära till hands att anta att MJP avsett att betala rätte-

gångskostnaderna, eftersom Arosmotet framfört krav om detta till MJP före överföringen. Beloppet stämmer med fordringen och det föreligger efter vad som upplyst mig inga andra krav som uppgår till detta belopp.¹ Överföringen skulle då vara att betrakta som en betalning av de krav Arosmotet framfört mot MJP. Det som kunde ge anledning att tveka inför klassificeringen är att MJP sedan överklagat tingsrättens dom och där påstått sig ha rätt att återfå de överförda medlen.

På grund av hur bestämmelserna i 18 kap. 1 § RB och bestämmelsen i 15 § samma kapitel är utformade, föreligger det knappast någon tvekan om att en fordran uppstår som allra senast i samband med att underrätten fastställer det belopp som tappande part skall betala för att ersätta motpartens rättegångskostnader. Överrätten fastställer enligt 18 kap. 15 § RB kostnaderna för processen i överinstans och överprövar inte rättegångskostnaden i underinstansen, om inte just beräkningen av rättegångskostnaderna i underinstanserna varit tvistens föremål. Överrätten kan däremot besluta att den part som ålagts att betala motpartens rättegångskostnader i underinstansen skall befrias från denna förpliktelse och istället den som tappat i överinstansen skall åläggas rättegångskostnaderna som tappande part hade i underinstansen. Vilken part som slutligen skall betala rättegångskostnaderna bestäms alltså i steg för varje instans och först när domen slutligen vinner laga kraft, nås en slutpunkt då det går att se om någon av parterna skall betala den andra partens rättegångskostnader och hur mycket.

Utgångspunkten i rättegångsbalkens regler om rättegångskostnader och utsökningens regler om exekutionstitlar är att redan en underrättsdom kan läggas till grund för verkställighet. Enligt 3 kap. 6 § UB får betalningsskyldighet på grund av dom, med vissa undantag som inte är aktuella här, läggas till grund för verkställighet. En dom avgjord av en underinstans kan läggas till grund för sådan betalningsskyldighet, även om domen skulle överklagas eller ännu inte vunnit laga kraft.² Enligt 3 kap. 6 § UB kan emellertid den som har en förpliktelse enligt en dom hindra verkställighet genom att sätta ned pengar till ett belopp som svarar mot betalningsskyldigheten hos Kronofogdemyndigheten eller ställa pantsäkerhet i tillgodohavande i bank eller kreditmarknadsföretag. Enligt bestämmelsen kan verkställighet av underrättsdomar ske genom att den som har prestationsskyldigheten ställer annan säkerhet för betalningsskyldigheten. Det kan vara värt att notera, att i den ledande kommentaren till ut-

---

¹ Vid tveksamhet om en betalning avser en av flera fordringar, antas det enligt praxis att den skuld är avsedd med motsvarande belopp som det överförda om fordringarnas belopp är olika. Se bland annat NJA 2013 s. 1190, där frågan om destinerings- och borgenärens val att se en av flera fordringar vara betald i avsaknad av gäldenärens val enligt regeln i 9 kap. 5 § handelsbalken diskuteras.

² UBKommentaren av *Walin, Gregow, Löfmark, Millqvist & Persson* till 3 kap. 6 § UB Zeteo 2017-11-22, jfr tryckta utgåvan, där motsvarande sägs på s. 79. Se även *Gregow Utsökningsrätt*, 4 upplagan Stockholm 2012 s. 82-85.

sökningsbalken sägs nedsättning enligt 3 kap. 6 § UB motsvara en villkorlig betalning.³

Tappande part som i en dom ålagts att betala den andra partens rättegångskostnader har alltså enligt det synsätt som ligger till grund för både rättegångsbalken och utsökningsbalken en skuld som kan läggas till grund för verkställighet, även om domen inte vunnit laga kraft ännu. Tappande part kan undvika verkställighet genom att ställa säkerhet på olika sätt. Säkerheten måste vara fullgod för att verkställigheten inte skall inledas. I den aktuella tvisten har emellertid inte någon begäran om verkställighet framförts till Kronofogdemyndigheten. Istället är omständigheterna sådana, att tappande part överför medel på ett sådant sätt, att detta kan förstås som en betalning. I enlighet med det synsätt som lagts till grund för säkerställande enligt utsökningsbalkens regler, kunde emellertid denna betalning ses som villkorad. Enligt min mening bör överföringen ses som en villkorad betalning. Först när det genom en lagkraftvunnen dom slutligen står klart hur rättegångskostnaderna för tingsrätten skall fördelas mellan parterna, går det att avgöra om villkoret är uppfyllt eller inte. Fram till den tidpunkten föreligger ingen skyldighet för Arosmotet att återbetala medel till MJP.

2) Arosmotet innehar medlen med redovisningsskyldighet

I tingsrättens domskäl framförs två skäl till att Arosmotet har skyldighet att återföra de överförda medlen, nämligen för det första att det skulle *saknas rättsgrund* för Arosmotet att behålla de överförda medlen och för det andra att återbetalningsskyldighet föreligger med stöd av en *analogisk tillämpning av reglerna i 3 kap. 22 § UB om verkningarna av upphävda exekutionstitlar*. Enligt min mening är ingen av dessa invändningar bärkraftiga.

Arosmotet innehar medlen med rättsgrund

Inledningsvis bör den viktiga distinktionen mellan en betalning och en överföring av medel framhållas. I vardagslag är det inte alltid så noga att skilja på överföringar av pengar och betalning. Uttrycket *Genom betalningen betalade hon skulden* är begriplig, men det är uppenbart att ordet betala här betyder två olika saker. Det sista *betala* i meningen är *rättsföljden* av att den ena parten presterat på avtalsenligt sätt genom att överföra, överlämna eller på annat sätt ge borgenären ett värde i pengar. Som framhållits ovan, är det min uppfattning att den överföring MJP gjort har lett till en betalning, låt vara att den är villkorad. Skulle man ändå välja att se saken så, att det trots allt inte är fråga om en betalning, är detta inte avgörande för frågan huruvida Arosmotet har rätt att behålla medlen fram till dess att frågan om rättegångskostnader är slutligt avgjord.

---

³ UBKommentaren till 3 kap. 6 § UB Zeteo 2017-11-22, jfr den tryckta utgåvan, där motsvarande uttalande finns på s. 80: »Nedsättning måste ske utan förbehåll och får anses innebära en villkorlig betalning. Befriar överinstans gäldenären från betalningsskyldighet, ska denne givetvis återfå medlen.« Jfr proposition 1980/81:8 s. 298, där också nedsättningen betecknas som en villkorad betalning.

MJP:s överföring av medel till Arosmotet kan med en mer exakta terminologi inte i sig själv sägas vara en betalning, men betalning kan vara rättsföljden av överföringen.⁴ Även om överföringen enligt det antagande som nu gjorts i denna del av yttrandet inte har rättsföljden att skulden betalats under vissa villkor, kan överföringen vara förbunden med andra rättsverkningar. Tingsrätten har i sina domskäl sökt stöd i ett uttalande av *Lindskog* i hans arbete *Betalning för domslutet*. Uttalandet lyder på följande sätt:

»En betalare har i princip rätt att få det betalade beloppet åter, om betalningen har mottagits utan rättsgrund och betalningsmottagaren inte har några bärande invändningar mot betalarens anspråk på återbetalning.»⁵

Tingsrätten återger egentligen bara första delen av uttalandet, och det tycks vara så att överföringen har setts som en betalning utan rättsgrund. Med den mer exakta terminologin och med anpassning till den situation som föreligger här sägs i det just citerade, att den som överfört ett belopp utan att det funnits någon fordran och om den som tagit emot beloppet inte har några bärande invändningar mot anspråket på återbetalning, så skall ett krav om att återfå det överförda bifallas. Som framgår av den hela meningen som den citeras ovan, föreligger dock en skyldighet att återföra medel bara under de två förutsättningarna, nämligen för det första att det inte föreligger någon rättsgrund för att behålla medlen och för det andra får det inte föreligga skäl för att återföring ändå inte skall ske, trots att det saknas rättsgrund för mottagaren att behålla det överförda. Som exempel på fall då det i och för sig saknas rättsgrund enligt det synsätt *Lindskog* anlagt på frågan, men det ändå inte föreligger någon skyldighet att återbära det överförda, är vissa fall av misstagsbetalning. Det är exempelvis erkänt i praxis, att god tro hos mottagaren av medlen kan innebära att återkrav är uteslutna.⁶ Det går alltså inte vid bedömningen att stanna vid meningens första del, utan det måste ske en prövning av om det verkligen saknas rättsgrund för Arosmotet att vägra att återföra medlen och därtill att inga motskäl gör sig gällande.

---

⁴ Se till detta *Lindskog Betalning 2* upplagan s. 128, som framhållet att »själva medelsöverföringen inte i sig utgör någon avtalsrättshandling, och den skapar alltså in dubio inte sin egen rättsgrund«. Samma uttryck i 1 upplagan s. 119. Markeringarna är originalets.

⁵ *Lindskog Betalning, 2* upplagan Stockholm 2018 s. 766. Jfr motsvarande ställe i *Lindskog Betalning, 1* upplagan Stockholm 2014, s. 713, som är den upplaga tingsrätten hänvisar till i sin dom: »En betalare har i princip rätt att få det betalade beloppet åter, om betalningen har skett utan rättsgrund och betalningsmottagaren inte har några bärande invändningar mot betalarens anspråk på återbetalning.»

⁶ Se min utförliga utredning i *Ingvarson Conductio indebiti* s. 39-69, med en omfattande genomgång av rättspraxis när återgång inte skall ske, trots att överföringen skett av misstag. Skriften finns tillgänglig på adressen <<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1051183/FULLTEXT01.pdf>>.

Vad gäller frågan om rättsgrund, kan man notera att Lindskog för resonemanget vidare. Precis efter det citerade står i ett finstilt parti följande:

»Ett liknande fall är att en penningöverföring har skett på det sättet med rättsgrund att det är överenskommet att betalningsmottagaren skall ta emot och »besitta» de överförda medlen, men överföringen är utan rättsgrund i den meningen att betalningsmottagaren skall hålla medlen för betalarens räkning utan att ha någon egen rätt till dem. Skillnaden är främst att återbetalningsskyldigheten i det fallet är inomobligatorisk, medan det här handlar om ett utomobligatoriskt restitutionskrav.«⁷

När någon är fullt medveten om att mottagaren anser det finnas en fordran, kan det knappast sägas finnas ett misstag som skulle kunna grunda återkrav. Lindskog pekar också i det citerade på situationen att någon överför medel till annan för att besitta dem. Exempel på sådana situationer skulle kunna vara då någon begärt en säkerhet, men där inget formellt säkerställande sedan sker. En annan anledning kan vara att ena parten visserligen är av uppfattningen att det osäkert huruvida det verkligen föreligger en fordran, men väljer att överföra medlen ändå. Som Lindskog påpekar saknas inte rättsgrund i dessa fall för mottagaren att behålla medlen, även om det inte är säkert att mottagaren slutligen skall få behålla medlen. En sådan situation styrs av regler om inomobligatoriska förpliktelser och inte utomobligatoriskt ansvar som vid misstagsbetalning och obehörig vinst, där det kan sägas att det i egentlig mening saknas rättsgrund för mottagaren av beloppet att behålla det.

I det fall som nu föreligger, är inte skälet till att Arosmotet tagit emot beloppet att MJP misstagit sig vad gäller frågan huruvida det föreligger en skuld. Genom överföringen av beloppet uppkommer därför inte en situation likvärdig med att misstagsbetalning skett och det är inte korrekt att säga att det saknas rättsgrund i samma mening som vid misstagsbetalning eller då läran om obehörig vinst skulle kunna komma till användning, eftersom det faktiskt fanns en grund för mottagaren att behålla det överförda, även om det beslut som låg till grund för överföring nu ändrats. Det är heller inte fråga om en så kallade á conto-betalning eller betalning under protest, eftersom MJP inte förmedlat någon information alls om varför betalningen skett eller försett den med uttryckliga villkor.⁸

Om överföringen inte uppfattas som en villkorad betalning, utan en form av deposition till säkerhet för framtida förpliktelse, uppkommer frågan *när* mottagaren av de överförda medlen har en skyldighet att återlämna dem. Det är självklart att mottagaren inte har rätt att behålla

---

⁷ Lindskog, a.a. Passagen är helt likalydande i upplagorna och i båda satt med liten stil.

⁸ Se Lindskog Betalning, 2 upplagan s. 126. Passagen finns i 1 upplagan på s. 116.

medlen om rättegången avslutas och det slutligen visar sig att mottagaren inte skall få sina rättegångskostnader täckta. Det ligger nära till hands att jämföra med reglerna för redovisningsskyldighet i andra sammanhang, då någon fått medel till förfogande.

När Hellner behandlar frågan i bidraget i festskriften till Hessler, gör han en skillnad mellan sådana uppdragstagare som innehar medel för annan yrkesmässigt och som en del av den ordinarie verksamheten och då detta sker utan sådan yrkesmässighet. Enligt Hellners uppfattning, framstår det som ändamålsenligt att tillämpa regler för exempelvis fastighetsmäklare, advokater och andra yrkesgrupper för vilka det finns tydlig reglering av redovisningsskyldigheten analogt för yrkesgrupper där det saknas uttrycklig reglering av redovisningsansvaret. Där innehavet av medlen inte utgör en del av den ordinarie verksamheten, kan inte så stränga krav ställas.⁹ Lagen (1944:181) om redovisningsmedel ger ingen egentlig ledning för att fixera de obligationsrättsliga förpliktelserna. Där förutsätts bara att en redovisningsskyldighet föreligger, men utan att innehållet i denna anges. Vad som menas med redovisningsskyldighet och innehållet i denna förpliktelse går i sin tur tillbaka på straffrättsliga lagstiftning. I betänkandet till lagen sägs följande om uppkomsten av redovisningsskyldigheten:

»Däremot skall lagstiftningen icke omfatta sådana fall, då ett vanligt skuldförhållande föreligger. Lagförslaget gäller endast medel som någon fått om händer med *redovisningsskyldighet* eller under ännu strängare förpliktelse. Straffrättskommittén har i sitt betänkande med förslag till lagstiftning om förmögenhetsbrott uttalat, att redovisningsskyldighet får anses innebära åliggande att kontinuerligt handhava den anförtrodda egendomen såsom ett främmande värde och att icke vid någon tidpunkt under rättsförhållandets bestånd sätta den berättigades rätt i fara. Genom kravet på redovisningsskyldighet uppdrages en gräns mellan å ena sidan de situationer, där egendom överlämnas av någon såsom kredit och denne står vanlig risk såsom kreditgivare, och å andra sidan sådana fall, då egendom anförtros åt annan såsom ett främmande värde, vilket mottagaren som nämnt icke äger sätta i fara.«¹⁰

---

⁹ Hellner Redovisningsskyldighet i kontraktsrätten, Fs Hessler Stockholm 1985 s. 233-257, s. 242.

¹⁰ SOU 1943:24 s. 22. I stycket hänvisas till SOU 1940:20 s. 172 och s. 176. I SOU 1940 s. 172 noteras att ett »[f]örskott som lämnas en handelsresande för att bestrida omkostnader och som det åligger denne att redovisa vid avräkning med huvudmannen kan alltså bli föremål för förskingring, däremot icke förskott på en timmerleverans vilket säljaren bekommit såsom förlag för avverkningen.« Se även Millqvist Redovisningsskyldighet i senare rättspraxis. En skyldighet med komplikationer, Stockholm 2009 s. 255-267, som på s. 261 framhåller att redovisningsskyldigheten uppkommer då »en person av någon anledning har fått omhand någon annans medel, som ett främmande värde i sin ekonomi, under sådana förutsättningar att en skyldighet att göra redo för och vidarebefordra dem uppstår«.

Följer man det citerade uttalandet ur förarbetena, föreligger alltså ingen redovisningsskyldighet om det skett en betalning av en skuld. Har däremot skett en större överföring än vad skulden uppgick till eller om överföringen skett innan skulden förfallit till betalning, föreligger däremot en redovisningsskyldighet.

Ser man på förhållandet mellan Arosmotet och MJP och den överföring som gjorts, så kan man alltså i och för sig tänka sig att det uppstått en redovisningsskyldighet för Arosmotet. Mot detta synsätt kan framhållas att till den del överföringen avser en senare till beloppet bestämd skuld, så föreligger troligen ingen redovisningsskyldighet.¹¹ Arosmotet skulle då möjligen ha en skyldighet att redovisa de medel man innehar till den del MJP har en befogad förväntan om att få hela eller delar av beloppet återbetalt, men skyldigheten att återbetala skulle uppstå först då det står klart att Arosmotet inte har rätt till medlen. Mot bakgrund av att Arosmotet begärt säkerhet inför den framtida processen, ger denna tolkning av förhållandet mellan parterna god mening, medan andra förklaringar, utom den att en villkorad betalning skett, framstår som konstlade och sökta. Enligt min mening är därför den rätta förståelsen av parternas inomobligatoriska förpliktelser med den givna förutsättningen att det inte är fråga om en villkorad betalning, att Arosmotet har rätt att behålla de överförda medlen som erhållits från MJP fram till dess att frågan om fördelningen av rättegångskostnaderna avgjorts slutligt och domen vunnit laga kraft. Arosmotet har dock en skyldighet att se till att denna betalningsskyldighet kan fullgöras om det senare skulle visa sig att Arosmotet inte skulle ha rätt att slutligen behålla de överförda medlen.

Analogi med utsökningsbalken leder inte till annan bedömning i fallet

Tingsrätten har i sina domskäl framfört att regeln i 3 kap. 22 § UB skulle komma till användning. Tingsrätten motiverar denna rättsanvändning med att det inte fanns »någon tillräckligt betydande saklig skillnad mellan en frivillig betalning enligt ett verkställbart men sedermera upphävt beslut i dom, jämfört med vad som gäller vid och efter verkställighetsåtgärder av en dom enligt UB, för att vägra MJP rätt att återfå vad MJP betalat«. Närmast till hands ligger att förstå tingsrättens motivering så, att utsökningsbalkens regler och närmast bestämmelsen i 3 kap. 22 § UB skulle vara analogiskt tillämplig i den aktuella situationen. Någon direkt tillämplighet av bestämmelsen är det uppenbart inte fråga om.

Tingsrätten hänvisar till lagkommentaren till utsökningsbalken av *Walin, Gregow, Löfmark, Millqvist & Persson* för att stödja rättsanvändningen. Emellertid måste det sättas ifråga om en tillämpning av bestämmelsen skulle ha givit ett sådant resultat som tingsrätten påstår, ens om den varit tillämplig. Bestämmelsen innebär mycket riktigt att redan vidtagen åtgärd för verk-

---

¹¹ Se *Hellner* Fs *Hessler* s. 251f.

ställighet såvitt möjligt skall återgå, men av kommentaren framgår att det finns fall då återgång inte bör ske. I kommentaren framhålls att om exekutionstiteln överklagas, och det föreligger osäkerhet om utsökningsgäldenären senare när frågan om exekutionstitelns bestånd slutligt avgjorts kommer att kunna fullgöra om gäldenären åter ges rådigheten över det utmätta, så skall inte verkställigheten gå tillbaka. I kommentaren konstateras slutligen följande i frågan:

»Av dessa skäl gäller att vidtagna verkställighetsåtgärder inte utan vidare skall gå åter när det är fråga om utmätning. Laga kraft skall avvaktas, om inte domstol eller annan myndighet som upphäver exekutionstiteln förordnar annat. Denna befogenhet bör begagnas endast när starka skäl föreligger, t.ex. därför att svarenden har betydande olägenhet av att vidtagna åtgärder tills vidare består.»¹²

Enligt min mening talar alltså redan den kommentar som tingsrätten hänvisar till för att Arosmotet inte skulle ha en skyldighet att återföra medlen, eftersom vidtagna verkställighetsåtgärder inte ens vid direkt tillämpning av bestämmelsen i 3 kap. 22 § UB skulle återgå i ett fall som detta förrän frågan avgjorts slutligt och domen vunnit laga kraft. Genom en analogisk tillämpning av bestämmelsen kan knappast en längre gående förpliktelse att återlämna de överförda medlen uppnås. Enligt min mening är alltså heller inte denna invändning bärkraftig i frågan om att grundlägga MJP:s återgångskrav mot Arosmotet.

Ställningstagande för det aktuella fallet

Enligt den bedömning jag gjort med utgångspunkt i de givna förutsättningarna som beskrivits inledningsvis, skall inte Arosmotet i den föreliggande tvisten förpliktas att återföra på det sätt MJP påstått. Först när frågan om vem som skall bära rättegångskostnaderna slutligt avgjorts, uppkommer eventuellt en sådan plikt. Enligt min mening är det mest naturliga synsättet att Arosmotet mottagit en *villkorad betalning*, där MJP:s rätt att kräva återbetalning inte uppstår förrän frågan om vem av parterna som skall bära rättegångskostnaderna för förfarandet i tingsrätten har avgjorts. Samma slutsats kan emellertid även stödjas på tanken att Arosmotet

---

¹² UBKommentaren till 3 kap. 22 § Zeteo 2017-11-22, jfr den tryckta utgåvan, där uttalandet finns på s. 113. Notera hänvisningen till det betänkande som ligger till grund för bestämmelsen. I SOU 1973:22 (UXII) på s. 188 f framhålls att utmätningen kan bli ett »slag i luften« om den alltid skulle återgå när exekutionstiteln överklagades. Som sammanfattning uttalas följande på s. 189 i frågan: »På anförda skäl anser beredningen, att vidtagna verkställighetsåtgärder inte bör utan vidare omedelbart gå åter när det är fråga om vare sig införsel eller utmätning. Domstol eller annan myndighet vilken upphäver exekutionstitel som föranlett införsel eller utmätning bör emellertid kunna förordna, att vidtagen verkställighetsåtgärd skall gå återgenast. Denna befogenhet bör endast begagnas när starka skäl föreligger, t.ex. därför att svarenden har betydande olägenhet av att vidtagna åtgärder t. v. består.»

mottagit medlen från MJP med *redovisningsskyldighet* och när frågan om vilken av parterna som skall bära de nämnda rättegångskostnaderna slutligt avgjorts, kan eventuellt en skyldighet att återföra medel till MJP uppstå. Fram till dess är dock Arosmotet i sin fulla rätt att avvisa MJP:s krav på återförande av beloppet. Den slutsats som jag framfört här, anser jag inte på något sätt vara osäker eller tveksam.

A handwritten signature in black ink, reading "Torbjörn Ingvarsson". The signature is written in a cursive, flowing style.

Torbjörn Ingvarsson
Professor i civilrätt
Uppsala universitet

30 oktober 2018

Curriculum vitæ

Torbjörn Ingvarsson

jur. dr, professor i civilrätt

Juridiska fakulteten, Uppsala universitet

S:t Olofsgatan 60A

753 30 Uppsala

018-471 26 07 (arbetet)

0708-34 14 64 (mobil)

Torbjorn.Ingvarsson@jur.uu.se

Presentationssida Uppsala universitet

<<http://katalog.uu.se/empinfo/?id=N4-819>>

Privat hemsida

<<http://www.ingvarssonjuridik.se/>>

Biografi

Född i Gävle 1967. Juris kandidatexamen från Stockholms universitet 1991. Disputerade vid samma lärosäte 2000. Verksam som universitetslektor i rättsvetenskap vid Internationella Handelshögskolan i Jönköping 2001-2004. Anställd vid Uppsala universitet sedan 2004. Docent 2011 och antagen som Juridiska fakultetens första excellenta lärare 2013. Anställd som professor vid Juridiska institutionen sedan 2015.

Den vetenskapliga produktionen rör i huvudsak förmögenhetsrättsliga frågeställningar med betoning på fordringsrätt, garantirätt och allmän obligationsrätt. Bland de områden som ägnats uppmärksamhet finns även försäkringsrätt, bankrätt, finansiell reglering och konsumenträtt.

Anställningar och examina

- 2015-07-01   Professor i civilrätt genom rektors beslut 21 april 2015
- 2013-09-04   Antagen som excellent lärare, Uppsala universitet
- 2011-06-15   Antagen som docent i civilrätt vid Juridiska fakulteten, Uppsala universitet
- 2004-07-01 till   Anställd som universitetslektor i civilrätt vid Juridiska institutionen,
2015-07-01   Uppsala universitet (nuvarande anställning)
- 2001-07-01 till   Anställd som lektor i rättsvetenskap vid Internationella handelshögskolan i
2004.06-30   Jönköping
- 2000-05-25   Juris doktors-examen vid Juridiska fakulteten, Stockholms universitet
- 1991-12-20   Juris kandidat-examen vid Juridiska fakulteten, Stockholms universitet

Vetenskaplig produktion (urval)

Böcker

Fordringsrätt – en lärobok

Wolters Kluwer (Norstedts Juridik) 2017

ISBN 978-91-39-20736-8

Walins Borgen och tredjemanspant

Norstedts Juridik, 4 upplagan Stockholm 2013

ISBN 978-91-39-01643-4

Ogiltighet och rättsföljd

Norstedts Juridik, Stockholm 2012

ISBN 978-91-39-01245-0

Juridiska personers borgensåtaganden

Norstedts Juridik, Stockholm 2003

ISBN 91-39-00944-0

Borgensliknande säkerhetsrätter (ak. avh.)

Norstedts Juridik, Stockholm 2000

ISBN 91-39-00587-9

Artiklar

Subrogation

i Festskrift till Stefan Lindskog, Stockholm 2018, s. 317-336

Aktieägaravtal och möjligheten att åsidosätta långvariga avtal

i Aktieägaravtal – Ett symposium, Skrifter i associations- och kapitalmarknadsrätt nr 2, Uppsala 2018 s. 164-183

Ogiltighet och moralens eviga återkomst

i Aftaleloven 100 år, (Jurist- og Økonomforbundets Forlag) Köpenhamn 2015, s. 279-304

Försäkring av sanktionsavgifter – en replik

Juridisk Tidskrift 2014-15 s. 703-711

Till stöd för stödbrev

Svensk Juristtidning 2013 s. 266-288

Borgen och självständiga garantier

Svensk Juristtidning 2012 s. 1034-1061

Pengar luktar inte – eller gör de det?

Svensk Juristtidning 2011 s. 1019-1035

Spel och osedliga avtal

Svensk Juristtidning 2004 s. 739-758 (läs på SvJT:s hemsida)

Rådgivningsansvar och medvållande

Juridisk Tidskrift 2002-03 s. 561-573